

Jordbruksverket

Diarienummer
6.2.16-18417/17

Konsekvensutredning till Jordbruksverkets föreskrifter om vissa skyddsåtgärder med avseende på Chronic Wasting Disease

Enligt förordning (2007:1244) om särskild konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet som överväger nya eller förändrade regler utreda reglernas kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning.

A Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

EU-kommissionen (KOM) tog 2016 fram ett genomförandebeslut om skyddsåtgärder för att förhindra spridning av *Chronic Wasting Disease* (CWD) från Norge till EU vilket började tillämpas från delgivningsdagen, alltså den 31 oktober 2016. Skyddsåtgärderna skulle då tillämpas fram till den 31 december 2017. Nu har KOM beslutat att förlänga skyddsåtgärderna till och med 31 december 2020 eftersom de anser att det är lämpligt att låta skyddsåtgärderna fortsätta tills övervakningsprogrammet för CWD avslutas 31 december 2020. Övervakningsprogrammet för CWD börjar den 1 januari 2018 och ska avslutas den 31 december 2020. Programmet innebär att hjortdjur kommer att provtas i Estland, Finland, Lettland, Litauen, Polen och Sverige för att bekräfta eller utesluta att CWD finns i dessa länder, alternativt för att uppskatta/beräkna förekomsten och den geografiska spridningen av CWD i länderna.

Beslutet går i korthet ut på att det ska vara förbjudet att föra in levande hjortdjur från Norge till resten av EU, men med vissa undantag för förflyttning av renar från Norge till Sverige respektive Finland. På grund av de stora rörelserna av renar fram och tillbaka över gränsen blir det också förbjudet att föra ut levande hjortdjur från vissa områden i norra Sverige.

Dessutom framhåller EFSA i sitt betänkande om CWD, att användning av naturell hjorturin ökar sannolikheten för introduktion av CWD i EU. I Kommissionens nya beslut från den 21 november 2018 finns det därför också beslut om att förbjuda import av lockurin, urin från hjortdjur som används vid t.ex. jakt, från tredje land. Det blir också förbjudet att förflytta hjorturin från Norge till Sverige. Samt att det även blir förbjudet att framställa, sälja och använda lockurin som kommer ifrån de områden som är listade i bilagan. Det kommer därför en ny paragraf 12 i föreskrifterna. Det blir också en ändring av 3 § som en följdändring av Kommissionens beslut. Dessutom kommer ett

nytt stycke tillföras bilagan, varifrån man inte får använda, sälja eller tillverka urin från hjortdjur som kommer från området mellan norsk-finska gränsen och norsk-finska renstängslet.

Områden som berörs av förbudet, som gäller både hjortdjur och hjorturin, är Norrbottens län, Västerbottens län, Jämtlands län, Västernorrlands län, Älvdalens kommun i Dalarnas län och Nordanstig, Hudiksvall och Söderhamns kommun i Gävleborgs län. Samt följaktligen området som omnämns i förra stycket vid norskfinska gränsen som gäller hjorturin.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Skyddsbeslutet gäller från den 1 januari 2018 till den 31 december 2020. Någon alternativ lösning har vi svårt att se förutom mindre ändringar i föreskriften. Själva föreskriften har vad vi kan bedöma små eller inga kostnadseffekter. Det är EU:s skyddsbeslut som kan ha vissa kostnadseffekter även om de inte verkar vara så stora enligt de uppgifter som vi fått in från berörda.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

När författningen beslutades förra året var vi i kontakt med rennäringsen, hjorthägnägarna och jägarorganisationerna för att prata om frågorna runt CWD. När det gäller vad skyddsbeslutet betyder för de olika näringarna har vi varit i kontakt med rennäringsen, hjortnäringens, och djurparksföreningen. Det är de som kan bli berörda av ett utförselbud. De alternativ som kommissionen gav oss förra året var att hela landet eller den norra delen av landet ska omfattas av förbudet att föra ut levande hjortdjur till resten av EU.

För rennäringsen har det liten betydelse vilket av förslagen som tas då all renskötsel finns inom det beslutade området. Det är den eventuella förflyttningen av renar ut ur det spärrade området som kan beröras.

Hjortnäringens ansåg att det skulle vara bättre om hela landet var spärrat då förflyttningar mellan alla hägn i landet skulle vara tillåtet. Samtidigt är det framför allt förflyttningar av livdjur från söder till norr som förekommer över den beslutade gränsen.

Djurparksföreningen föredrog att landet delas i två, då utbyte av hjortdjur till övriga EU och tredjeland kan fortsätta bedrivas av de allra flesta av de parker som bedriver sådan verksamhet.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

I 3 § i förordningen (1994:1830) om införsel av levande djur m.m. och 6 § i förordningen (2006:815) om provtagning på djur finns Jordbruksverkets bemyndigande att föreskriva.

Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Förflyttning av djur från Finland eller Norge som föranleds av renskötseln och sker enligt internationella överenskommelser ses inte som införsel och är undantagen från förflyttningsförbudet och ska inte heller påverka näringen.

Utförseln av renar från Sverige sker framförallt till Finland för slakt med ca 1500 – 3500 djur per år. Exporten till Norge omfattar endast mellan ca 20 – 35 renar per år. Den handel med renar som förekommer omfattas till allra största del av det undantag som finns i föreskriften för djur som går direkt till slakt.

Rennäringen har uttryckt en oro dels för att köttmarknaden kan påverkas negativt på grund av de positiva fynden av CWD som gjorts i Norge, dels om sjukdomen skulle konstateras på svenska tamrenar. Detta borde inte påverkas av KOM:s genomförandebeslut och föreskriften då syftet med dessa enbart är att försäkra EU:s handelspartners att möjligheten till spridning vidare, från Norge, till Sverige och till EU är stoppade.

Utförseln av hjortdjur från olika hjorthägn och älgparker består framför allt av älgar som går till Danmark och Tyskland och uppgår till ca 50 – 60 stycken per år.

Om hela landet skulle få utförsel förbud kan djurparker i Sverige fortfarande flytta hjortdjur mellan sig inom landet men inte ut ur landet. Om vi delar landet kan djurparker i södra Sverige handla som vanligt mellan varandra och utlandet men inte ta emot hjortdjur från djurparker i norra Sverige. Anläggningarna i norra Sverige skulle bara kunna förflytta hjortdjur till andra anläggningar inom det norra området.

Enligt vad vi fått fram så finns heller ingen större import och försäljning av hjorturin som lockmedel vid jakt. Jordbruksverket har redan tidigare gått ut med att det är förbjudet att importera hjorturin som används som lockmedel vid jakt till Sverige pga. smittriskan.

Sammantaget var bedömningen 2016 att näringen endast påverkas i en mindre omfattning. Vi gör samma bedömning nu.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Vi införlivar EU-kommissionens genomförandebeslut och regleringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Beslutet röstades igenom på PAFF-mötet i Bryssel den 18 oktober 2017. Beslutet gäller från den 1 januari till den 31 december 2020

Vi har informerat på Jordbruksverkets hemsida och vi har tagit fram en ”frågor och svar” om hur olika frågor ska hanteras. Vi kommer också att lägga ut det nya skyddsbeslutet på webbplatsen för officiella veterinärer för att de veterinärer som fyller

i Traces inför utförelse ska veta vad som gäller. Vidare kommer vi att lämna information direkt till våra kontakter i de olika näringarna som kommer att vidarebefordra den till djurhållarna.

B Kommuner och landsting

Markera med x

- Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting.
 Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller landsting.

C Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med x

- Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.
 Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

D Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Det finns inga krav i införelseförordningen och inte heller i lagen eller förordningen om provtagning på djur på obligatoriska samråd.

Jordbruksverket hade dock samråd förra året med rennärings-, hjorthägnings- och jägarorganisationerna för att prata om frågorna runt CWD, då Kommissionens beslut kom för första gången. När det gäller vad skyddsbeslutet betyder för de olika näringarna var vi då i kontakt med ren-, hjort-, och djurparksföreningen.

E Kontaktperson

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Christina Lindgren, 036-15 61 07 christina.lindgren@jordbruksverket.se

Karolina Wall, 036-15 64 24 karolina.wall@jordbruksverket.se